

Staatssecretaris kondigt belastinghervormingen aan

Om het belastingstelsel te vereenvoudigen, zal staatssecretaris Weekers uiterlijk 31 maart 2011 een startnotitie aan de Tweede Kamer aanbieden over mogelijke hervormingen in het fiscale beleid van het kabinet.

Hierin zal onder meer een voorstel staan om het BTW-tarief te uniformeren. Wat het kabinetsstandpunt hierin zal zijn, is nog in nevelen gehuld. Ook zal Weekers een standpunt innemen over de 'vlaktaks'.

Instapmoment

Met diverse maatregelen probeert de overheid het belastingstelsel te vereenvoudigen. Zo is 1 januari 2011 het eerste instapmoment voor de werkkostenregeling en ligt er nog een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer om het loonbegrip te uniformeren. Blijkbaar is de koek echter nog niet op en zitten er nog meer vereenvoudigingen in het vat.

Startnotitie

Weekers heeft aangekondigd dat hij in zijn startnotitie een kabinetsstandpunt over vereenvoudiging van onder meer de volgende onderwerpen aan de Kamer wil voorleggen:

- Uniformering van het BTW-tarief dat moet leiden tot een andere belastingmix door het terugsluizen van een lastenverzwaring via de BTW naar 'belastingen op arbeid of op lasten die heel specifiek op het bedrijfsleven rusten'. Dit zou ertoe kunnen leiden dat kleine heffingen zoals de verpakkingenbelasting geschrapt worden;
- introductie van één fiscale ondernemersfaciliteit;
- een vlaktaks, waarover staatssecretaris Weekers zijn twijfels heeft;
- introductie van de vitaliteitsregeling uit het verkiezingsprogramma van het CDA;
- nog onduidelijke variabelisering van de autobelastingen;
- grondslagverbreding in de vennootschapsbelasting.

Voordeel

Hoewel de inhoud van de vereenvoudigingen nog niet bekend is, is inmiddels al wel duidelijk dat het geen belastingverlichting mag zijn. Het voordeel voor ondernemingen zit dus vooral in de grotere eenvoud van de verschillende belastingwetten.

FA Rendement houdt u natuurlijk op de hoogte!

Vergoeding van schade en BTW

Bij een schadevergoeding denkt u misschien niet direct dat daar ook gevolgen voor de BTW aan verbonden zijn. Maar niet in alle gevallen blijft BTW-heffing achterwege. Dat is alleen zo als er sprake is van een zuivere schadevergoeding

Om te bepalen of een vergoeding belast is met BTW of niet is niet de benaming die partijen aan de vergoeding geven bepalend maar de werkelijke feiten en omstandigheden. U moet bepalen of de schadevergoeding een op zichzelf staande financiële vergoeding is of dat deze in wezen de betaling vormt voor een verrichte levering of een dienst. Als sprake is van het laatste dan kan de schadevergoeding onder bepaalde voorwaarden belast zijn met BTW.

Verdelen

In principe zijn schadevergoedingen in drie categorieën te verdelen:

1. Schadevergoeding zonder BTW

Hieronder vallen bijvoorbeeld schade-uitkeringen van een verzekeringsmaatschappij of schadeloosstelling op grond van een gerechtelijke procedure. Er staat geen prestatie tegenover de vergoeding. Iemand lijdt buiten zijn wil schade en ontvangt hiervoor een vergoeding. Deze schadevergoeding is dus niet belast met BTW. De rechter heeft al eens geoordeeld dat een vergoeding die werd betaald uit overwegingen van moraal en fatsoen geen vergoeding voor een prestatie vormde. Hetzelfde gold voor het uitvoeren van werkzaamheden op grond van een garantieovereenkomst. In deze casus ging het om een autofabrikant die op grond van garantiebepalingen in de overeenkomst met een autodealer de kosten vergoedde die hij moest maken om een mankement te verhelpen. Op zijn beurt was de autodealer weer gehouden het mankement te verhelpen op grond van de garantiebepalingen van zijn overeenkomst met de autoverkoper.

2. Schadevergoeding met BTW

Hieronder valt bijvoorbeeld een annulerings- of ontbindingsvergoeding. Er is sprake van een dienst voor de BTW. Iemand stemt ergens in toe en voor de te lijden schade ontvangt hij een vergoeding. Deze schadevergoeding is dus belast met BTW.

Een annulerings- of ontbindingsvergoeding bestaat uit een vergoeding die uw onderneming betaalt voor de door de andere partij verrichte dienst, bestaande uit het vrijwillig meewerken aan de ontbinding van de eerder gesloten overeenkomst dan wel het vrijwillig

afstand doen van het wettelijk recht op nakoming van de overeenkomst te eisen. De annulerings- of ontbindingsvergoeding belast u tegen hetzelfde BTW-tarief of dezelfde BTW-vrijstelling als van toepassing zou zijn op de oorspronkelijk overeengekomen prestatie. Dit geldt ongeacht of:

- een vooruitbetaling heeft plaatsgevonden;
- er sprake is van een levering dan wel van een dienst;
- uw onderneming dan wel de afnemer verzoekt om ontbinding van de overeenkomst;
- de overeenkomst geheel dan wel gedeeltelijk wordt ontbonden;
- de ontbinding plaatsvindt voorafgaand aan de uitvoering van de overeenkomst dan wel nadat een begin is gemaakt met de uitvoering ervan;
- er sprake is van een eenmalige prestatie dan wel van een doorlopende prestatie.

Het Europese Hof van Justitie heeft bepaald dat als er geen sprake is van een vrijwillig meewerken aan de ontbinding van een overeenkomst dat dan geen BTW verschuldigd is.

De Nederlandse Belastingdienst legt de uitspraak zo uit dat in de volgende gevallen geen BTW verschuldigd is:

- een bedrag dat betaald is als voorschot en/of reservering van een prestatie, wordt omgevormd tot annuleringskosten;

- na het ontbinden van de overeenkomst is de annulerende partij verplicht een bepaald bedrag aan annuleringskosten te betalen aan de wederpartij.

3. *Schadevergoeding vormt vermindering van de vergoeding*

Hieronder valt bijvoorbeeld de boete of schadevergoeding die een aannemer verschuldigd is bij een te late oplevering (als is overeengekomen bij de bouw van een woning, dat deze binnen een bepaald aantal werkbare dagen moet worden opgeleverd). De schadevergoeding is aan te merken als een vermindering van de vergoeding die wordt betaald voor een prestatie. Volgens de Hoge Raad bestaat in deze gevallen een rechtstreeks verband tussen de betaling van de schadevergoeding en de aangenomen opdracht. Dit rechtstreekse verband volgt uit de tussen aannemer en opdrachtgever gesloten overeenkomst. Hieruit kan afgeleid worden wanneer de verplichting tot betaling van de schadevergoeding ontstaat en hoeveel deze bedraagt. In feite betekent de verwerking van deze schadevergoeding dat de opdrachtgever van de aannemer een korting krijgt op het bedrag dat moet worden betaald.

Het is mogelijk dat de aannemer BTW terug kan vragen aan de Belastingdienst. Dit is afhankelijk van de hoogte van de schadevergoeding.

Voorbeeld van de margeregeling

De aanneemsom bedraagt € 200.000 (exclusief € 38.000 BTW). De aannemer heeft al € 170.000 gefactureerd en de daarover verschuldigde BTW ad € 32.300 betaald aan de Belastingdienst. De schadevergoeding bedraagt wegens termijnoverschrijding € 40.000. De uiteindelijke vergoeding die de opdrachtgever betaalt, bedraagt dus € 160.000 te vermeerderen met € 30.400 BTW. Aangezien de aannemer al € 32.300 op aangifte heeft voldaan, kan hij € 1900 terugvragen.

Geen naheffing BTW bij ongewilde teruggaaf

Als u een te betalen bedrag afdraagt aan de Belastingdienst en de fiscus stort dit bedrag vervolgens terug omdat het bedrag niet te traceren is, mag de inspecteur dit later niet meer zomaar naheffen. De Hoge Raad heeft pas een arrest gewezen in een zaak waarin dit speelde rondom de BTW-aangifte van een onderneming.

Systeem

De onderneming in deze zaak deed op 22 maart 2007 BTW-aangifte over het jaartijdvak 2006. Hieruit rolde een BTW-teruggaaf. Op 31 maart van dat jaar deed de onderneming echter op het nippertje een verbeterde aangifte die een te betalen bedrag van € 15.821 tot gevolg had. Dit bedrag werd betaald op 30 maart van dat jaar. Het systeem van de Belastingdienst op haar beurt kon het betaalde bedrag echter niet matchen met een openstaand bedrag. De aangifte kwam immers pas een dag later binnen. Het bedrag werd dus op 15 april 2007 teruggestort op de rekening van de onderneming wegens ontraceerbaarheid. De zaak kwam een paar dagen later aan het licht en dus legde de inspecteur een naheffingsaanslag op, waar de onderneming niet mee akkoord ging.

Geen reden

Rechtbank Haarlem vond dat de naheffingsaanslag terecht was opgelegd omdat de verschuldigde BTW uiteindelijk niet betaald was. Gerechtshof Haarlem vernietigde deze uitspraak en de naheffingsaanslag echter, omdat de inspecteur en de onderneming beter met elkaar hadden moeten overleggen. De Hoge Raad bevestigde deze uitspraak. De onderneming had immers betaald en had dit bedrag ongewild teruggestort gekregen. De terugstorting was dus geen reden voor een naheffingsaanslag.

Hoge Raad, 26 november 2010,

LJN: BN7172